

บทที่ 1

บทนำ

ปัญหาและความสำคัญ

ในการดำเนินนโยบายการเงินเพื่อบรรลุถึงเป้าหมายสำคัญที่กำหนดไว้ เป้าหมายหนึ่งที่สำคัญคือ เพื่อให้เศรษฐกิจภายในประเทศเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและมีอัตราเงินเฟ้อที่เหมาะสม ไม่มากเกินไป แต่ในการปฏิบัติเพื่อให้ได้มาซึ่งผลลัพธ์ดังที่ต้องการนั้น จะต้องอาศัยระยะเวลาพอสมควร รวมถึงความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันด้วย ดังนั้นเราจะต้องสามารถประมาณได้ว่า ภายหลังจากการเริ่มมาตรการทางการเงินซึ่งเป็นเครื่องมือทางนโยบายแล้ว จะใช้เวลาเพียงไรจึงมีผลกระทบต่อเป้าหมายทางการเงินหรือเป้าหมายรอง (intermediate target) และจะส่งผลกระทบต่อไปยังเป้าหมายทางเศรษฐกิจหรือเป้าหมายหลัก (ultimate target) มากน้อยเพียงไร และมีความล่าช้าเพียงกว่าที่การปฏิบัติงานจากจุดเริ่มต้นจนถึงเป้าหมายสุดท้ายจะบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อีกทั้งผลการเปิดเสรีทางการเงินของประเทศไทยในหลายปีที่ผ่านมา ยังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเงินในประเทศอย่างมาก เครื่องมือทางการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้ได้ลดบทบาทลงในบางตัวและมีบางตัวที่เพิ่มบทบาทขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะการณื่อดังกล่าว และผลการเปลี่ยนแปลงนั้นมีผลกระทบต่อเป้าหมายทางเศรษฐกิจที่ตั้งไว้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งจากที่กล่าวมาหากเราสามารถประมาณสิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้แล้ว ย่อมมีผลดีต่อการวางแผนทางการเงินของรัฐ ทั้งในการส่งเสริมความเจริญเติบโตของภาคเศรษฐกิจ เสถียรภาพ และภาวะทางการเงินให้เป็นไปด้วยความเหมาะสมได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาถึงระยะเวลาที่เหมาะสมของการดำเนินนโยบายควบคุมปริมาณเงินเพื่อรักษาระดับราคาสินค้าในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ.2528-2537
2. ศึกษาถึงระดับผลกระทบของนโยบายควบคุมปริมาณเงินที่มีต่อการรักษาระดับอัตราระดับราคาสินค้าในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ.2528-2537
3. ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ.2528-2537
4. ศึกษาถึงผลอันเนื่องจากการดำเนินนโยบายควบคุมปริมาณเงินเพื่อรักษาระดับราคาสินค้าในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ.2528-2537

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษานี้คาดว่าจะให้ประโยชน์จากการศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. เพื่อให้ทราบถึงระยะเวลาที่เหมาะสมในการดำเนินนโยบายควบคุมปริมาณเงินเพื่อรักษาระดับราคาสินค้าในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ.2528-2537
2. เพื่อให้ทราบถึงระดับของผลกระทบของนโยบายควบคุมปริมาณเงินที่มีต่อการรักษาระดับราคาสินค้าในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ.2528-2537
3. เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงในปริมาณเงินของประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2528-2537
4. เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาการดำเนินนโยบายควบคุมปริมาณเงินเพื่อรักษาระดับราคาสินค้าในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ.2528-2537

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีการรักษาระดับราคาสินค้าให้เหมาะสม ผ่านนโยบายควบคุมปริมาณเงิน โดยศึกษาถึงพฤติกรรมกรรมการเปลี่ยนแปลงระดับราคาสินค้า ระหว่างปี พ.ศ.2528-2537 รวมถึงการวิเคราะห์ผลการใช้เครื่องมือทางการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยในช่วงเวลาดังกล่าว

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่จะนำมาใช้ศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ทั้งหมด โดยเป็นข้อมูลรายเดือนทั้งหมด รวมเป็นจำนวน 120 เดือน เป็นเวลาทั้งหมด 10 ปี คือตั้งแต่ปี พ.ศ.2528-2537

โดยแหล่งข้อมูลที่จะนำมาใช้ศึกษานั้น ได้มาจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลทางสถิติการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย
2. ข้อมูลทางสถิติการเงินของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลอาจแบ่งขั้นตอนการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ได้ 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนแรก คือ ขั้นตอนที่หาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อปริมาณเงิน (M) โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple linear regression model) ซึ่งปัจจัยที่กำหนดปริมาณเงินในการศึกษาคั้งนี้คือปริมาณเงินกู้ยืมจากธนาคารต่างประเทศ (BOA) สินเชื่อที่ปล่อยผ่านธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดที่ธนาคารพาณิชย์ (LOAN) ปริมาณเงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด (DEP) ฐานเงิน (MB) และระดับราคาสินค้า (P) จากนั้นจึงหาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยที่กำหนดปริมาณเงิน โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยเชิงซ้อนเช่นกัน ซึ่งวิธี Two Stage Least Square (TSLS) ในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร ในรูปแบบสมการที่จะนำไปทดสอบความเสถียร

ของสมการด้วยวิธี Chow test และใช้วิธี Ordinary Least Square (OLS) ในรูปแบบสมการที่ใช้ Dummy Variable ในการทดสอบความเสถียรของสมการ

ขั้นตอนที่สอง คือขั้นตอนในการหาความสัมพันธ์ของปริมาณเงิน (M) ที่มีผลกระทบต่อระดับราคาสินค้า (P) โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยเชิงซ้อน ที่มีลักษณะของการกระจายของความล่าช้า (distributed lag) ในความสัมพันธ์นั้น ซึ่งในการหาความสัมพันธ์ของปริมาณเงิน ณ ช่วงเวลาต่าง ๆ ที่มีผลต่อระดับราคาสินค้านี้จะใช้วิธี TSLS ที่มีการกระจายความล่าช้าเป็นแบบ polynomial distributed lag หรือรู้จักในชื่อของ Almon Method ทั้งในรูปแบบสมการที่จะนำไปทดสอบความเสถียรของสมการด้วย Chow test และใช้ OLS ในรูปแบบสมการที่ทดสอบความเสถียรของสมการที่ใช้ Dummy Variable ในการประมาณค่าสมการ

โดยข้อมูล ที่นำมาทำการศึกษาจะใช้ทั้งในรูปแบบข้อมูลปกติและข้อมูลอัตราการเปลี่ยนแปลง